

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

28. marts 2025
2025 - 3082
sasisa

Kommissionens meddelelse om en industrihandlingsplan for den europæiske bilindustri

KOM(2025) 95

Nyt notat.

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde den 5. marts 2025 en meddelelse om en industrihandlingsplan for den europæiske bilindustri.

Formålet er at styrke den europæiske bilindustris konkurrenceevne i lyset af den grønne og digitale omstilling samt øget global konkurrence. I meddelelsen annonceres en række initiativer, der skal understøtte bilindustriens konkurrenceevne inden for fem hovedområder 1) innovation og digitalisering, 2) ren mobilitet, 3) konkurrenceevne og robuste forsyningskæder, 4) færdigheder og sociale aspekter samt 5) markedsadgang, fair konkurrence og økonomisk sikkerhed. I handlingsplanen lægges desuden op til at gennemføre en forenklingsindsats med henblik på at reducere virksomhedernes byrder.

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter generelt tiltag, der kan styrke EU's konkurrenceevne og reducere byrderne for europæiske virksomheder. I forhold til de konkrete elementer i handlingsplanen finder regeringen det vigtigt at fastholde de eksisterende målsætninger for CO₂-emissioner fra biler, ligesom det er vigtigt, at initiativer, der kan påvirke samhandelen, er i overensstemmelse med WTO-reglerne.

Regeringen støtter, at der etableres et europæisk samarbejde om AI-drevne mobilitetsløsninger, og finder det positivt, at handlingsplanen har fokus på kvalitetsjobs, færdigheder og social retfærdighed.

Meddelelsen har i sig selv hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser og vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet.

2. Baggrund

Den europæiske bilindustri er en væsentlig del af europæisk økonomi, der samlet set bidrager med omkring 7.500 milliarder kroner til europæisk BNP og skaber direkte og indirekte beskæftigelse for 13 millioner europæere.

Bilindustrien er aktuelt i gang med en omfattende transition både i forhold til den grønne og digitale omstilling. Samtidigt er sektoren udsat for intens og ofte ulige global konkurrence, bl.a. i forhold til nøgleinputs i produktionen som fx batterier eller kritiske råmaterialer.

Mario Draghis rapport om EU's konkurrenceevne fremhæver, at den europæiske bilindustri konkurrenceevne aktuelt er udfordret, og at der er behov konkrete indsatser, der kan sikre industriens konkurrenceevne.

Kommissionens meddelelse om en industrihandlingsplan for den europæiske bilindustri blev offentliggjort den 5. marts 2025 og har til formål, at adressere ovenstående udfordringer. Den bygger på Kommissionens konkurrenceevnekompass og Kommissionens meddelelse om en ren industriaf-tale fra februar 2025. Den danske sprogversion er modtaget 24. marts 2025.

3. Formål og indhold

Handlingsplanen er bygget op omkring fem søjler, der bl.a. udmunder i en række konkrete tiltag:

1. Innovation og digitalisering

Kommissionen lægger op til en omfattende indsats for at fremme udviklingen af autonome køretøjer, konnektivitetssløsninger og anvendelsen af kunstig intelligens. Det skal bl.a. ske gennem oprettelsen af regulatoriske sandkasser for autonome køretøjer samt etableringen af en europæisk alliance for forbundne og autonome køretøjer, der skal udvikle fælles rammer og standarder. Kommissionen lægger endvidere op til at fremme innovation i forhold til batteriteknologi, hvortil der er afsat €350 millioner inden for Horizon-programmet i perioden 2025-2027.

2. Ren mobilitet

Handlingsplanen fremhæver, at det vil være afgørende for industriens konkurrenceevne at genvinde en førerposition inden for nulemissionskøretøjer. I handlingsplanen peger Kommission dog på, at efterspørgslen efter elbiler har været lavere end forventet, og at europæiske bilproducenter på kort sigt derfor er udfordret i forhold til opfyldelsen af de eksisterende krav til bilers CO₂-emissioner.

Derfor vil Kommissionen foreslå en ny mekanisme, der i 2025-2027 skal gøre det muligt for bilproducenter at kompensere for en overskridelse af CO₂-standarden i et år ved at overopfylde kravene i et af de øvrige år.

Derudover indeholder handlingsplanen planer om en række initiativer, der skal øge efterspørgslen af nulemissionskøretøjer. Det gælder eksempelvis ny lovgivning ift. virksomheders vognparker. For at øge efter-

spørgslen på nulemissionslastbiler foreslås det bl.a. at udvide afgiftsfritagelser og forbedre vægt- og dimensioneringsregler. Udbygningen af la-deinfrastruktur skal derudover accelereres.

3. *Konkurrenceevne og robuste forsyningskæder*

Handlingsplanen fremhæver, at den europæiske bilindustri risikerer at miste markedsandele til udenlandske konkurrenter, især inden for batteriteknologi og elbilproduktion. For at fremme konkurrencedygtige og bæredygtige værdikæder lægges der op til at investere i europæisk batteriproduktion, herunder genanvendelse og bæredygtig udvinding af råmaterialer. Handlingsplanen lægger op til at styrke mulighederne for at give direkte støtte til batteriproduktion i Europa, hvor både EU-midler og nationale støtteordninger kombineres. Der lægges også op til yderligere tiltag for at øge genanvendelsen af batterier og bildele for at mindske afhængigheden af importerede råmaterialer.

4. *Færdigheder og sociale aspekter*

Ifølge handlingsplanen står bilindustrien over for betydelige omvæltninger, der vil påvirke europæiske arbejdspladser og efterspørgslen efter kompetencer. Planen lægger derfor op til at oprette en ny europæisk observatorieenhed, der skal overvåge beskæftigelsestendenser og identificere områder, hvor der er risiko for jobtab i Europa. Derudover skal EU's globaliseringsfond ændres, så den hurtigere kan hjælpe arbejdere, der mister deres job, mens EU's sociale fond skal understøtte omskoling og opkvalificering. Handlingsplanen lægger op til at etablere særlige støtteprogrammer under Erasmus+-programmet for at hjælpe bilsektoren med at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

5. *Markedsadgang, fair konkurrence og økonomisk sikkerhed*

Den europæiske bilindustri er afhængig af global handel, men oplever stigende konkurrence fra tredjelande med stærke og statsstøttede industrier. Handlingsplanen lægger derfor op til, at EU skærper sine defensive handelsinstrumenter og overvåger udenlandske subsidier, der kan forvride konkurrencen. Der lægges op til at styrke kravene til oprindelsesregler i handelsaftaler, så europæisk bilproduktion ikke bliver udkonkurreret af billigere import. Samtidig skal krav om bl.a. fælles forskning og teknologidelingsaftaler sikre, at udenlandske investeringer i den europæiske bilsektor bidrager til regionens konkurrenceevne og teknologiske udvikling-.

Udover ovenstående lægger handlingsplanen op til at gennemføre en forenklingsindsats, der skal sikre sammenhæng og konsistens på tværs af EU-regler og bidrage til at nedbringe byrderne for europæiske virksomheder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har på nuværende tidspunkt ikke udtalt sig om meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. De konkrete initiativer i handlingsplanen kan have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og samfundsøkonomiske konsekvenser, som vil blive beskrevet nærmere, når initiativerne fremsættes. Meddelelsen vil ikke påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen er sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål den 7. marts 2025 med frist for høringssvar den 19. marts 2025. Der er modtaget høringssvar fra Dansk E-mobilitet samt F&P.

Dansk E-mobilitet mener, at kernen i den grønne omstilling af vejtransporten er elektrificering. Derfor skal handlingsplanen fokusere på udbredelsen af europæisk producerede elbiler. Hertil vil et helt afgørende nøgleelement være, at ladeinfrastrukturen er foran udviklingen i elbiler. Særligt vil det være gavnligt, hvis forbrugerne har lige adgang til at købe nye og brugte elbiler i alle EU-lande, og at dette bør være et eksplicit mål i handlingsplanen. Ligeledes vil det være gavnligt med mere fokus på forbrugeroplysning mht. elpriser og lademuligheder, og ladeoperatørerne skal have bedre adgang til bilens data med henblik på at optimere og balancere belastningen på elnettet ved opladning af elbilerne.

F&P bifalder, at Kommissionen får færdiggjort ”End-of-Life of Vehicles Regulation”. De mener, at bilproduktion bør have et større fokus på at producere så enkeltdele kan genanvendes. I Danmark er reparationer på elbiler ca. 25% dyrere end tilsvarende benzin- og dieselmotorer. Et øget fokus på at genanvende dele kan derfor gøre elbiler mere konkurrencedygtige på driftsomkostninger og reducere materialespild. F&P finder, at handlingsplanen har for lidt fokus på forbrugerrettigheder, herunder forbrugernes adgang til egne data fra egne biler, da fælles dataformater og -platforme vil kunne medvirke til at smidiggøre datadeling med forbrugere og andre interessenter.

ter. Reglerne i Data Act sikrer ikke den level playing field på tværs af interessentområder, som kan give forbrugerne adgang til konkrete fordele ved deling af data. En friere adgang til data og bekæmpelse af såkaldte digitale voldgrave vil også have en positiv effekt på konkurrencen både ift. tredje-lande og internt i Europa.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene er generelt enige om, at EU's konkurrenceevne bør styrkes, og derfor forventes der generelt opbakning til handlingsplanens ambitioner. Der forventes dog forskellige holdninger til handlingsplanens konkrete initiativer, herunder hastigheden i bilindustriens grønne omstilling.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter generelt tiltag, der kan styrke EU's konkurrenceevne og reducere byrderne for europæiske virksomheder.

I forhold til de konkrete elementer i handlingsplanen finder regeringen det vigtigt, at der holdes fast i de eksisterende målsætninger for CO₂-emissioner fra biler, der er fastsat i Fit for 55-pakken.

Derudover finder regeringen det vigtigt, at initiativer, der kan påvirke samhandelen, fx i forhold til anvendelsen af de defensive handelsinstrumenter, oprindelseslandsregler, er i overensstemmelse med de internationale WTO-regler.

I forhold til bilindustriens digitale omstilling støtter regeringen, at der etableres et europæisk samarbejde om mobilitetsløsninger drevet af kunstig intelligens. Det er dog vigtigt, at indsatsen sker i overensstemmelse med EU's forordning om kunstig intelligens, så der sikres konsistens på tværs af sektorer.

Endvidere er regeringen enig i, at kvalitetsjobs, færdigheder og social retfærdighed er et væsentligt element i den grønne omstilling af europæisk industri. Nye tiltag skal dog respektere medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet og velfungerende arbejdsmarkedsmodeller i EU. Regeringen støtter i den forbindelse, at Kommissionen vil inddrage arbejdsmarkedets parter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.